

Valsts ieņēmumu
dienests

Aktuālie likumu grozījumi

Rīgā, 2017.gada novembris

Valsts ieņēmumu
dienests

- Aktuālie Mikrouzņēmumu nodokļa likuma grozījumi;
- Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu»:
 - Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – obligātās iemaksas) autoratlīdzību saņēmējiem;
 - Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem;
- Grozījumi attiecībā uz apliekamā ienākuma noteikšanu saimnieciskās darbības veicējiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmuma apgrozījuma ierobežojums

- **Apgrozījums nevar pārsniegt 40 000 euro**
- 2018. un 2019.taksācijas gadā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs **var nepiemērot 20% likmi apgrozījuma pārsniegumam līdz 52 000 euro**, ja pirmstaksācijas gada apgrozījums vai tā gada apgrozījums, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, pārsniedza 40 000 euro

Taksācijas gads	Apgrozījums	
	Mikrouzņēmums A	Mikrouzņēmums B
2016	60 000	60 000
2017	30 000	30 000
2018	45 000	55 000
Piemērojamā nodokļa likme	45 000 x 15%	40 000 x 15% 15 000 x 20%

Valsts ieņēmumu
dienests

Par darbinieka nodarbināšanu mikrouzņēmumā (1)

- Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja **darbinieks vienlaikus varēs būt nodarbināts tikai vienā mikrouzņēmumā.**
- Valsts ieņēmumu dienests neregistrēs darbinieku mikrouzņēmumā, ja tas jau būs nodarbināts citā mikrouzņēmumā.
- Slēdzot darba līgumu, darba devējs no pretendenta saņem rakstveida apliecinājumu, ka tas nav nodarbināts pie cita mikrouzņēmuma.

Valsts ieņēmumu
dienests

Par darbinieka nodarbināšanu mikrouzņēmumā (2)

VID līdz 2018.gada 1.februārim EDS informēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātājus par darbiniekiem, kuri **2017.gada 31.decembrī vienlaikus tiek nodarbināti arī pie cita mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.**

Ja darbinieki, kuri **2017.gada 31.decembrī** ir nodarbināti **vairākos mikrouzņēmumos vienlaikus**, šādā veidā tiks nodarbināti **2019.gadā**, tad, aprēķinot mikrouzņēmumu nodokli, mikrouzņēmums papildus aprēķinātajai likmei pieskaitīs **divus procentpunktus par katru šādu darbinieku un ar 2020.gadu zaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Darbinieks A ir nodarbināts divos mikrouzņēmumos kopš 2016.gada un abi mikrouzņēmumi līdz 2018.gada 1.februārim saņem par to informāciju no Valsts ieņēmumu dienesta. Darbinieks A turpina strādāt abos uzņēmumos gan 2018., gan 2019.gadā.

- 2018.gadā abi mikrouzņēmumi var strādāt bez ierobežojumiem;
- 2019.gadā abi mikrouzņēmumi likmei pieskaitīs papildu 2 procenta punktus

un

- 2020.gadā abi mikrouzņēmumi zaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu»

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – obligāto iemaksu) likme

35,09%

24,09% - darba devēja daļa

11% - darba ņēmēja daļa

Valsts ieņēmumu
dienests

Veselības apdrošināšana

Līdz ar veselības aprūpes finansēšanas likuma stāšanās spēkā stāsies spēkā jauns sociālās apdrošināšanas veids – veselības apdrošināšana

Veselības aprūpes pakalpojuma finansēšanai ir paredzēta obligāto iemaksu daļa, kas atbilst vienam procentpunktam no obligāto iemaksu likmes

Valsts ieņēmumu
dienests

Obligātās iemaksas autoratlīdzību saņēmējiem

1. Autoratlīdzības saņēmējam **jāveic obligātās iemaksas no autoratlīdzības kā pašnodarbinātai personai**, neatkarīgi no tā, vai viņš ir arī darba ņēmējs.
2. **Autoratlīdzības** (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) **izmaksātājs** no saviem līdzekļiem **veic obligātās iemaksas 5% apmērā** no aprēķinātās autoratlīdzības tās saņēmēja valsts pensiju apdrošināšanai

Valsts ieņēmumu
dienests

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem, kas nav autoratlīdzību saņēmēji (1)

Ienākumi 430 euro
un vairāk

- Līdzšinējā kārtībā + iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības)

Ienākumi zem 430
euro

- obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no faktiskajiem ienākumiem)

Ienākumi zem 50
euro (no gada
sākuma)

- obligātās iemaksas neveic

Valsts ieņēmumu
dienests

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem (2)

Mēnesis	Ienākumi mēnesī (euro) pēc saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla datiem	Saimnieciskās darbības ienākumi (euro), skaitot no gada sākuma	<u>Obligāto iemaksu objekts, no kura veic iemaksas līdzšinējā kārtībā</u>	<u>Obligāto iemaksu objekts pensiju apdrošināšanai</u>	Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 5%
I	10	10	0	-	-
II	10	20	0	-	-
III	20	40	0	-	-
IV	20	60	0	60	3
V	100	160	0	100	5
VI	200	360	0	200	10
VII	430	790	430	0	0
VIII	1000	1790	430	570	28,50
IX	2000	3790	430	1570	78,50
X	-100	3690	0	0	0
XI	0	3690	0	0	0
XII	1000	4690	430	570	28,50

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi attiecībā uz apliekamā ienākuma noteikšanu saimnieciskās darbības veicējiem

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskās personas saimnieciskā darbība (1)

Saimnieciskās darbības izdevumos ir tiesības iekļaut izdevumus tādā apmērā, **kas nepārsniedz 80% no fiziskās personas kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem.**

Saimnieciskās darbības izdevumu veidi, kuri ir iekļaujami pilnā apmērā:

- 1) darba alga un darba devēja VSAOI, tai skaitā solidaritātes nodoklis;
- 2) nekustamā īpašuma nodoklis;
- 3) pamatlīdzekļu nolietojums;
- 4) kompensācijas īrniekiem par dzīvojamo telpu atbrīvošanu un īres līguma laušanu.

Izdevumu ierobežojuma apmēru nepiemēro par pirmajiem diviem saimnieciskās darbības gadiem, kā arī par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība vai pabeigts likvidācijas process.

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskās personas saimnieciskā darbība (2)

- Taksācijas gada zaudējumi sedzami hronoloģiskā secībā no nākamo triju taksācijas gadu saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma.
- Maksātājs saimnieciskās darbības ieņēmumus var **neuzskaitīt ieņēmumu uzskaites reģistrā**, ja saimnieciskās darbības ieņēmumi ir gūti tikai **bezskaidras naudas** veidā.

Valsts ieņēmumu
dienests

	1.piemērs	2.piemērs
Saimnieciskās darbības ieņēmumi	5000	5000
<i>izdevumu ierobežojums (80% no 5000)</i>	4000	4000
Saimnieciskās darbības izdevumi:	- 5100	- 4600
darba algas un darbspēka nodokļi	-3500	-400
nolietojums	-1500	-100
pārējie izdevumi	-100	-4100
Apliekamais ienākums	$5000-3500-1500=0$	$5000-400-100-3500=1000$
Uz nākamo gadu attiecināmie zaudējumi	-100	
Uz nākamo gadu attiecināmie izdevumi		600

4000-400-100

4100-3500

Valsts ieņēmumu
dienests

Saimnieciskās darbības ienākuma noteikšanai maksātājiem, kas kārto grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā (1)

- Ja ar nodokli apliekamais ienākums pēc korekciju veikšanas **ir mazāks par 20% no saimnieciskās darbības ieņēmumiem,**
nodokli aprēķina no summas, kas nav mazāka par 20% no saimnieciskās darbības ieņēmumiem
- Maksātāja taksācijas gada saimnieciskās darbības zaudējumi pēc korekciju veikšanas sedzami hronoloģiskā secībā no nākamo triju taksācijas gadu saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma.

Saimnieciskās darbības ienākuma noteikšanai maksātājiem, kas kārto grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā (2)

		1.piemērs	2.piemērs
1.	Saimnieciskās darbības ieņēmumi	1000	1200
2.	Darba alga un darbspēka nodokļi	400	400
3.	Nolietojums	300	300
4.	Citi izdevumi	500	200
5.	Ienākums/zaudējumi	-200	300
Korekcija			
6.	↑ Nolietojums	300	300
7.	↑Soda nauda	20	20
8.	↓ Nolietojums nodokļiem	400	400
9.	Korekciju rezultāts	-280	220
10.	20%	200	240
11.	Atskaitāmie izdevumi kopā (2.+8.)	800	800
12.	Apliekamais ienākums ar atskaitāmiem izdevumiem	200	400
13.	Apliekamais ienākums	<u>200</u>	<u>240</u>
14.	Uz nākamo gadu attiecināmie zaudējumi	-280	

Valsts ieņēmumu
dienests

Likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" tiek integrētas likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 13.panta normas

Pēc 2017.gada 31.decembra iegādāti pamatlīdzekļi:

pamatlīdzekļu nolietojumu noraksta, ja tā iegādes vērtība pārsniedz **1 000 euro**, tiesības izvēlēties vienu no divām minētajām metodēm:

– **degresīvo** (nolietojums procentos)

vai

– **lineāro** (lietderīgās lietošanas laiks gados) metodi,

Izvēlēto metodi būs tiesības mainīt ne biežāk kā **vienu reizi 10 gados**.

Līdz 2017.gada 31.decembrim iegādāti pamatlīdzekļi:

tiesības izvēlēties vienu no divām metodēm:

– turpina piemērot līdz 31.12.2017. piemēroto likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 13.pantā noteikto kārtību

vai

– izvēlas kārtību, kurā **nepiemēro** likmei noteikto **divkāršo apmēru un koeficientu**.

Izvēlēto metodi turpmāk **mainīt nevarēs**.

Valsts ieņēmumu
dienests

Avansa maksājumi saimnieciskās darbības veicējiem

- Turpmāk **avansa maksājumus saimnieciskās darbības veicējiem VID aprēķina automātiski**, atbilstoši iepriekšējā periodā iesniegtajai iedzīvotāju ienākuma nodokļa gada ienākumu deklarācijai.
- Ja nepieciešams, nodokļu maksātājs iesniedz avansa maksājumu precizējumus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Samazinātā patentmaksa

Samazināto patentmaksu varēs maksāt arī personas ar 1. vai 2. grupas invaliditāti

persona, kurai ir
piešķirta vecuma
pensija (tai skaitā
priekšlaicīgi)

persona, kurai ir 1.vai
2.grupas invaliditāte

nav algas nodokļa
maksātājs

nav mikrouzņēmumu
nodokļa maksātājs vai
saimnieciskās darbības
veicējs

saimnieciskās darbības
ieņēmumi
pirmstaksācijas gadā
nepārsniedz 3000 euro

nenodarbina citas
personas

Valsts ieņēmumu
dienests

Neapliekamais minimums (1)

- Taksācijas gada laikā darba vietā, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, piemēros **VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu**;
- **Diferencētais neapliekamais minimums** tiek piemērots par taksācijas gadu, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju

Valsts ieņēmumu
dienests

VID prognozētais neapliekamais minimums

	Periodam no 1.janvāra -31.jūlijam	Periodam no 1.augusta - 31.decembrim
VID prognozētā neapliekamā minimuma noteikšana	Izmanto VID rīcībā esošo informāciju pirmstaksācijas gada 15.decembrī par apliekamo ienākumu, kas gūts no pirms pirmstaksācijas gada 1.oktobra līdz pirmstaksācijas gada 30. septembrim (izņemot ienākumus no kapitāla pieauguma)	Izmanto VID rīcībā esošo informāciju taksācijas gada 20.jūlijā par apliekamo ienākumu, kas gūts no pirmstaksācijas gada 1. decembra līdz taksācijas gada 31. maijam (izņemot pirmstaksācijas gada decembrī gūtos ienākumus no kapitāla pieauguma)
Kad paziņo EDS	Līdz taksācijas gada 1.janvārim	Līdz taksācijas gada 1.augustam

Valsts ieņēmumu
dienests

Neapliekamais minimums pensionāriem

2018	3 000 euro (250 euro mēnesī)
2019	3 240 euro (270 euro mēnesī)
2020	3 600 euro (300 euro mēnesī)

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošām personām

Sākot **no 2018.gada 1.jūlija** personai turpmāk ir piemērojams **nodokļa atvieglojums par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā:**

- **ir bērns vecumā līdz 3 gadiem,**
- **3 vai vairāk bērni līdz 18 gadiem vai līdz 24 gadiem, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par 7 gadiem,** kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu,
- **ir 5 bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam,** kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu.

Kapitāla pieaugums (1)

Valsts ieņēmumu
diļeksts

Nodokļa likme 20 % apmērā ienākumiem no kapitāla, tai skaitā no kapitāla pieauguma

Darījumiem, kuri nav pabeigti līdz 2017.gada 31.decembrim - likme 15 % apmērā.

Mainīta deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma iesniegšanas kārība atkarībā no ceturksnī gūto ienākumu apmēra:

virs 1000 euro - deklarāciju iesniedz **reizi ceturksnī** līdz nākamā mēneša 15.datumam;

līdz 1000 euro - deklarāciju iesniedz **līdz nākamā gada** 15.janvārim.

Valsts ieņēmumu
dienests

Kapitāla pieaugums (2)

Ienākums no dividendēm, dividendēm pielīdzināmu ienākumu vai nosacītajām dividendēm netiks aplikts ar nodokli, ja:

- Latvijā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu
- ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis
- Dividendes, dividendēm pielīdzināmo ienākumu, nosacītās dividendes, kas tiek izmaksātas no peļņas, kura aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli līdz 2017.gada 31.decembrim, 2018.un 2019.gadā aplik ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot 10 % nodokļa likmi

Valsts ieņēmumu
dienests

Kapitāla pieaugums (3)

Ienākums no likvidācijas kvotām nav apliekams, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- a) Latvijas Republikā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu,
- b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no likvidācijas kvotas ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis

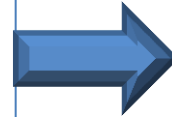
Valsts ieņēmumu
dienests

Attaisnotie izdevumi (1)

Ziedojumi vai dāvinājumi

Ziedojumi vai dāvinājumi politiskām partijām

Izdevumi par nodokļa maksātāja un ģimenes locekļu izglītības, medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, t.sk. zobārstniecības pakalpojumiem un plānveida operācijām

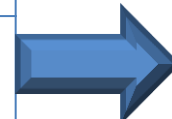

Kopsumma nedrīkst pārsniegt 50% no apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 600 € gadā

Ierobežojumu par izglītības un medicīnas pakalpojumiem attiecina arī uz ģimenes locekļiem

Iemaksas privātajos pensiju fondos

Dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi

Kopsumma nedrīkst pārsniegt 10% no taksācijas gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4 000 € taksācijas gadā

Valsts ieņēmumu
dienests

Attaisnotie izdevumi (2)

Taksācijas gada ienākumu par valsts sociālās apdrošināšanas maksājumiem nedrīkst samazināt, ja :

- 1) fiziskās personas — individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) īpašnieka — par sevi kā par pašnodarbinātu personu veiktās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas ir iekļautas individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) saimnieciskās darbības izdevumos;
- 2) fiziskās personas ienākums nav apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa **progresīvā likme:**

Gada ienākumam līdz 20 000 <i>euro</i>	20%
Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 000 <i>euro</i> , bet nepārsniedz 55 000 <i>euro</i>	23%
Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 55 000 <i>euro</i>	31,4%*

- **31,4% likmi piemēro iesniedzot gada ienākumu deklarāciju**
- attaisnotos izdevumus un atvieglojumus atskaita no ienākuma, kas nepārsniedz 20 000 *euro*
- no ienākuma, kas pārsniedz 20 000 *euro*, attaisnotos izdevumus un atvieglojumus atskaita, ja ar ienākumiem līdz 20 000 *euro* nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (1)

Algota darba ienākumam līdz 1 667 <i>euro</i> mēnesī	20%
Algota darba ienākumam no 1 667 <i>euro</i> līdz 4 583 <i>euro</i> mēnesī	23%
Algota darba ienākumam virs 4 583 <i>euro</i> mēnesī	31,4%*

- 31,4% likmi piemēro iesniedzot gada ienākumu deklarāciju
- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un atvieglojumus atskaita no ienākuma, kas nepārsniedz 1667 *euro*
- no ienākuma, kas pārsniedz 1667 *euro*, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un atvieglojumus atskaita, ja ar ienākumiem līdz 1667 *euro* nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (2)

Piemērs Nr.1

700 *euro* (bruto alga)

-77 *euro* (VSAOI 11%)

- 102,15 *euro* (VID prognozētais
neapliekamais minimums)

- 200 *euro* (IIN atvieglojums par 1
apgādībā esošo personu)

= 320,85 *euro* (apliekamais ienākums)

*20% (IIN likme)

=64,17 *euro* (IIN)

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (3)

Piemērs Nr.2

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa

2090 euro

1 667 <i>euro</i> (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) - 229,90 <i>euro</i> (VSAOI 11%) - 1000 <i>euro</i> (IIN atvieglojums par 5 apgādībā esošām personām) =437,10 <i>euro</i> (apliekamais ienākums) * 20% (IIN likme) = 87,42 <i>euro</i> (IIN)	423 <i>euro</i> (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) *23% (IIN likme) =97,29 <i>euro</i> (IIN)
---	--

IIN kopā: 87,42+97,29=184,71 *euro*

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (4)

Piemēra Nr.2 turpinājums

Maksātāja gada ienākuma aprēķins rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju:

25 080 euro

20 000 *euro* (ienākums līdz gada ienākumu 1.slieksnim)
- 2 758,80 *euro* (VSAOI 11%)
- 12 000 *euro* (IIN atvieglojums par 5 apgādībā esošām personām)
- 2 508 *euro* (iemaksas privātajā pensiju fondā)
- 2 900 *euro* (attaisnotie izdevumi par ārstniecības pakalpojumiem)
= - 166,80 *euro* (apliekamais ienākums)

5 080 *euro* (ienākums virs gada ienākumu 1.sliekšņa)
*23% (IIN likme)
= 1 168,40 *euro* (IIN)

166,80*20%=33,36 *euro* (līdz 1.gada ienākumu sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20% likmi)

1 168,40 – 33,36 = 1 135,04 *euro*
(rezumējošā kārtībā aprēķinātais IIN)

Pārmaksātā IIN atmaksa 2 216,52 (ieturēts IIN (184,71 x 12)) – 1 135,04 =
1 081,48 euro

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (5)

Ja nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa:

- aprēķinot algas nodokli, **piemērojama 23% likme**
- **aprēķināto nodokli samazina par nodokli,** kurš aprēķināts valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu summu reizinot ar 20 procentiem

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (6)

Piemērs Nr.3

Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa

900 euro

*23% (IIN likme)

=207 euro (IIN)

900 euro (bruto alga)

*11% (VSAOI likme)

= 99 euro (VSAOI)

$99 * 20\% = 19,80 \text{ euro}$ (atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20%)

$207 - 19,80 = 187,20 \text{ euro}$ (IIN)

Valsts ieņēmumu
dienests

Citi grozījumi

- Turpmāk ar iedzīvotāju ienākumu nodokli tiks aplikti izložu un azartspēļu **laimesti, kas pārsniedz 3000 euro**, izņemot momentloterijas “Simtgades loterija”, preču un pakalpojumu loteriju laimestus
- Precizēts bērnu pabalsta apmērs, kas nav apliekams ar nodokli uz **250 euro**, un ar nodokli neapliekamais darba devēja dāvanas apmērs gada laikā uz **15 euro**

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību!

